

Valsts augu aizsardzības dienests

Rokasgrāmata augu aizsardzības līdzekļu izplatītājiem

2017, Rīga

Izdevējs:

Valsts augu aizsardzības dienests

Izdevumu sagatavojuši Valsts augu aizsardzības dienesta darbinieki:

Inga Aizpura – Augu aizsardzības līdzekļu uzraudzības daļas vadītāja

Regīna Čūdere – Augu aizsardzības līdzekļu reģistrācijas daļas vadītāja

Līga Brencē – Augu aizsardzības līdzekļu novērtēšanas daļas vadītāja

Lelde Krēsliņa – Augu aizsardzības līdzekļu uzraudzības daļas inspektore

Vija Lazdauska – Augu aizsardzības līdzekļu uzraudzības daļas inspektore

Līga Eizenberga – Kurzemes reģionālās nodaļas vecākā inspektore

Laima Borovika – Zemgales reģionālās nodaļas vecākā inspektore

Andris Pridāns – Zemgales reģionālās nodaļas vecākais inspektors

Dita Vanaga – Vidzemes reģionālās nodaļas vecākā inspektore

Dainis Gailītis – Latgales reģionālās nodaļas vecākais inspektors

Dace Ūdre – sabiedrisko attiecību speciāliste

Ievads	4
Definīcijas, terminu skaidrojumi un saīsinājumi	6
I. Vispārīgā daļa	7
Augu aizsardzības līdzekļu izplatīšanas jomas normatīvais regulējums	7
II. Augu aizsardzības līdzekļi	9
1. Vispārīgā informācija par AAL	9
2. AAL marķējums	10
3. AAL iepakojšana, klasificēšana un marķēšana	11
III. Informācija komersantam, kurš vēlas uzsākt AAL izplatīšanu	15
1. AAL drīkst laist tirgū AAL izplatītāji - komersanti, kuri saņēmuši VAAD izdotu licenci	15
2. Darbības, lai saņemtu vai pārreģistrētu licenci	16
3. Licences anulēšana	17
IV. Augu aizsardzības jomas apmācības	18
1. Prasības licencētas AAL izplatīšanas vietas personālam	18
2. AAL pārdevēja, profesionālā AAL lietotāja un augu aizsardzības konsultanta apmācība	18
V. Prasības, kuras jāievēro AAL ievēdējam un izplatītājam	21
1. Prasības AAL ievēdējam	21
2. Vispārīgās prasības un pienākumi AAL izplatītājam	23
3. Aizliegumi AAL izplatītājam	24
VI. AAL uzglabāšana	25
1. Prasības AAL uzglabāšanas vietai (noliktavai)	25
2. Prasības AAL uzglabāšanai	28
VII. Uzskaites, kas jāveic AAL izplatītājam	31
VIII. Rīcība ar AAL, kam beidzies derīguma termiņš	33
IX. VAAD kompetences par AAL uzraudzību un kontroli	35
X. Administratīvā atbildība	36
Valsts augu aizsardzības dienesta kontaktinformācija	40

IEVADS

Cienījamie uzņēmēji, jūsu klientiem un darbiniekiem ir visas tiesības justies droši un komfortabli. Lai to sasniegtu, jāievēro noteiktās prasības, jābūt zinošiem un kompetentiem darbiniekiem un kvalitatīvai, augstiem standartiem atbilstoši produkcijai.

Augu aizsardzība lauksaimniecībā ir viens no būtiskiem priekšnosacījumiem kvalitatīvu ražu ieguvei, līdz ar to – arī konkurētspējai. Augu aizsardzības pasākumi jāveic pamatoti un pareizi, lai samazinātu augu aizsardzības līdzekļu (AAL) lietošanas radītos riska faktoros un ietekmi uz cilvēku veselību un vidi, tā saglabājot dabas resursus un to izmantošanas iespēju ilgtermiņā.

Latvijā AAL tirgū nonāk tikai pēc tam, kad tiem veikts to visaptverošs un zinātniski pamatots novērtējums. Tikai tad, ja šī novērtējuma rezultātā secināts, ka AAL dod noteiktu labumu augkopībai un tam nav kaitīgas ietekmes uz cilvēku un dzīvnieku veselību un nav nevēlamas iedarbības uz vidi, AAL tiek reģistrēts Latvijā.

Latvijā atļauto AAL saraksts tiek publicēts Valsts augu aizsardzības dienesta (VAAD) mājaslapā. Sarakstā regulāri tiek veiktas izmaiņas, tāpēc ļoti svarīgi gan AAL lietotājam, gan pārdevējam sekot līdz aktuālajai informācijai.

Latvijā izplatītais ķīmisko AAL apjoms patlaban ir viens no mazākajiem Eiropā, tomēr pēdējos gados novērojams izplatīto AAL pieaugums. Eiropas Savienībā pakāpeniski pārejot uz videi draudzīgāku saimniekošanu, daudzi AAL tiek pārvērtēti un to lietošana tiek aizliegta vai lietojums ierobežots.

Ievērojami samazinājusies 3. reģistrācijas klases AAL (mazdārziņu vajadzībām) pieejamība, tādējādi palielinās risks, kas saistīts ar nelegālu AAL ieviešanu un izplatīšanu. Lai mazinātu negodīgu konkurenci un nepieļautu nelegālu biznesa izplatību, VAAD aicina patērētāju AAL iegādāties tikai licencētās tirdzniecības vietās.

Rokasgrāmata augu aizsardzības līdzekļu izplatītājiem ir izveidota, lai iedrošinātu uzņēmējus uzsākt AAL tirdzniecību, sniegtu izsmeļošu informāciju kā iegūt tiesības ievest un tirgot AAL, kādām jābūt tirdzniecības vietām, darbinieku apmācībai, lai spētu nodrošināt lauksaimniekus un citus AAL lietotājus ar kvalitatīvu un drošu produkciju.

Novēlu un ceru, ka jaunais izdevums kalpos par ikdienā izmantotu informācijas avotu ikvienam, kas vēlas uzsākt vai jau veic augu aizsardzības līdzekļu izplatīšanu.

Cerot uz veiksmīgu sadarbību,
Valsts augu aizsardzības dienesta direktore Kristīne Lifānova

Augu aizsardzības līdzeklis – produkts, sagatavots formā, kādā to piegādā lietotājam, kurā ir darbīgās vielas, aizsargvielas vai sinerģisti un kurš paredzēts kādam no šādiem lietojumiem:

- augu vai augu produktu aizsardzībai pret kaitīgajiem organismiem vai šādu organismu ietekmes nepieļaušanai;
- augu dzīvības procesu ietekmēšanai (izņemot procesu ietekmēšanu ar barības vielām);
- augu produktu saglabāšanai (izņemot konservantus);
- nevēlamo augu vai augu daļu iznīcināšanai un nevēlamu augu augšanas apturēšanai.

Preparāti – maisījumi vai šķīdumi, kas sastāv no divām vai vairākām vielām, no kurām vismaz viena ir darbīgā viela, un ko paredzēts lietot kā augu aizsardzības līdzekļus.

Darbīgās vielas – vielas vai mikroorganismi ar vispārēju vai specifisku iedarbību uz kaitīgajiem organismiem, kā arī uz augiem vai augu produktiem.

Augu aizsardzības līdzekļa atļauja – administratīvs akts, ar ko tiek atļauts laist tirgū un lietot kādu augu aizsardzības līdzekli. Piešķirot atļauju, augu aizsardzības līdzeklis vienlaikus tiek reģistrēts Augu aizsardzības līdzekļu reģistrā.

Augu aizsardzības līdzekļa izplatīšana – pārdošana vai piedāvāšana pārdošanai vai jebkāda cita nodošana par maksu vai bez tās, taču ne nodošana atpakaļ iepriekšējam pārdevējam.

Speciāla atļauja (licence) – ko piešķir dienests komersantam, kas dod tiesības izplatīt un uzglabāt augu aizsardzības līdzekļus

Saīsinājumi:

VAAD – Valsts augu aizsardzības dienests

AAL – augu aizsardzības līdzeklis

Licence – speciālā atļauja (licence) augu aizsardzības līdzekļu izplatīšanai

LAD EPS – Lauku atbalsta dienesta Elektroniskās pieteikšanās sistēma

LAPK – Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodekss

Augu aizsardzības līdzekļu izplatīšanas jomas normatīvais regulējums

Nacionālie normatīvie akti

- Augu aizsardzības likums (turpmāk – L);
- Ministru kabineta 2010. gada 27. jūlija noteikumi Nr. 682 “Noteikumi par speciālajām atļaujām (licencēm) augu aizsardzības līdzekļu izplatīšanai” (turpmāk – MK682);
- Ministru kabineta 2011. gada 13. decembra noteikumi Nr. 949 “Noteikumi par augu aizsardzības līdzekļu laišanu tirgū” (turpmāk – MK949);
- Ministru kabineta 2004. gada 28. decembra noteikumi Nr.1064 “Augu aizsardzības līdzekļu klasificēšanas, marķēšanas un iepakojšanas kārtība” (turpmāk – MK1064);
- Ministru kabineta 2012. gada 24. jūlija noteikumi Nr. 509 “Noteikumi par augu aizsardzības līdzekļu laišanu tirgū saskaņā ar Regulu” (turpmāk – MK509);
- Ministru kabineta 2013. gada 19. marta noteikumi Nr.147 „Noteikumi par profesionālo augu aizsardzības līdzekļu lietotāju, augu aizsardzības līdzekļu lietošanas operatoru, augu aizsardzības līdzekļu pārdevēju un augu aizsardzības konsultantu apmācību un apliecību izsniegšanas kārtību” (turpmāk – MK147);
- Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodekss.

Eiropas Savienības normatīvie akti

- Eiropas Parlamenta un Padomes 2009. gada 21. oktobra Regula (EK) 1107/2009 par augu aizsardzības līdzekļu laišanu tirgū, ar ko atceļ Padomes Direktīvas 79/117/EK un 91/414/EEK (turpmāk – R1107);
- Eiropas Parlamenta un Padomes 2008. gada 16. decembra Regula Nr. 1272/2008 par vielu un maisījumu klasificēšanu,

marķēšanu un iepakojšanu un ar ko groza un atceļ Direktīvas 67/548/EEL un 1999/45/EK un groza Regulu (EK) Nr. 1907/2006” (turpmāk – R1272);

- Komisijas 2011. gada 8. jūnija Regula (ES) Nr. 547/2011 ar ko īsteno Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 1107/2009 attiecībā uz augu aizsardzības līdzekļu marķēšanas prasībām” (turpmāk – R547).

1. Vispārīgā informācija par AAL

AAL Latvijā tiek reģistrēti un tiek piešķirta atļauja to laišanai tirgū saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2009. gada 21. oktobra Regulu (EK) Nr. 1107/2009. Latvijā atļauts laist tirgū, lietot un uzglabāt **tikai Latvijā reģistrētus AAL**. AAL reģistru kārtu VAAD.

(L/7.p.1.d.)

Iekļaujot reģistrā AAL, tiem nosaka šādas reģistrācijas klases:

- **Pirmā reģistrācijas klase** – AAL, kurus drīkst iegādāties un lietot personas, kuras saņēmušas profesionālā AAL lietotāja apliecību darbībām ar pirmās reģistrācijas klases AAL;
- **Otrā reģistrācijas klase** – AAL, kurus drīkst iegādāties un lietot personas, kuras saņēmušas profesionālā AAL lietotāja apliecību darbībām ar otrās reģistrācijas klases AAL;
- **Trešā reģistrācijas klase** – AAL, kurus drīkst iegādāties un lietot visas personas.

(L/7.p.4.d.)

AAL iekļauj reģistrā uz laika posmu (līdz 15 gadiem), kas nepārsniedz vienu gadu pēc AAL iekļauto darbīgo vielu, aizsargvielu un sinerģistu apstiprinājuma termiņa beigām.

(R1107/32.p.1.d.)

AAL atļaujas atjaunošana tiek veikta pēc AAL sastāvā esošās darbīgās vielas, aizsargvielas vai sinerģista atļaujas atjaunošanas.

(R1107/43.p.)

AAL atļaujas atsaukšana vai grozīšana var tikt veikta pēc atļaujas turētāja lūguma vai dalībvalsts atbildīgās iestādes ierosinājuma.

(R1107/44.p.)

Ja atļaujas tiek atsauktas, grozītas vai netiek atjaunotas, tiek noteikts pagarinājuma periods esošo AAL krājumu likvidēšanai, uzglabāšanai, laišanai tirgū un lietošanai. Pagarinājuma periods tirgošanai un izplatīšanai nepārsniedz sešus mēnešus un papildus ne vairāk kā viens gads tiek dots esošo AAL krājumu likvidēšanai, uzglabāšanai un lietošanai.

(R1107/46.p.)

Atļaujas grozīšanas gadījumā, ja ir izmaiņas AAL lietojumā, tiek noteikts sešu mēnešu periods esošo krājumu laišanai tirgū, kur, pircējam iegādājoties AAL, līdzī jādod VAAD lēmuma izraksts ar jaunajiem AAL lietošanas nosacījumiem.

(MK949/12.8.ap.)

2. AAL marķējums

Atļauts laist tirgū vai lietot tikai tādu AAL, kurš ir:

- iepakots oriģinālā iepakojumā;
- klasificēts, iepakots un marķēts normatīvajos aktos par AAL klasificēšanu iepakojumu un marķēšanu noteiktajā kārtībā;
- kuram ražotāja marķējumā latviešu valodā norādīts AAL:
 - nosaukums;
 - reģistrācijas Nr. un klase;
 - preparatīvā forma un lietošanas kategorija;
 - darbīgās vielas nosaukums un tās daudzums preparātā;
 - reģistrācijas īpašnieka un ražotāja nosaukums;
 - izgatavošanas datums un derīguma termiņš;
 - apdraudējuma veids un drošības pasākumi;
 - lietošanas instrukcija;
 - norādījumi par pirmās medicīniskās palīdzības sniegšanu;
 - pārējā informācija, kas apstiprināta, reģistrējot AAL (izsniedzot atļauju laišanai tirgū).

(L/8.p.2.d.)

VAAD, izsniedzot atļauju un iekļaujot AAL reģistrā, apstiprina AAL marķējuma tekstu.

(MK509/8.p.)

3. AAL iepakojšana, klasificēšana un marķēšana

AAL iepakojums sastāv no:

- aizsargiekpojuma (ārējais iepakojums, piemēram, kartona kaste);
- iepakojuma (iekšējais iepakojums, piemēram, pudele, kanna u.c.).

(R1272/33.p.)

Iekļaujot AAL reģistrā, saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 1272/2008 par vielu un maisījumu klasificēšanu, marķēšanu un iepakojumu, nepieciešamības gadījumā, AAL nosaka:

- bīstamības piktogrammu;
- signālvārdu (uzmanību vai briesmas);
- bīstamības apzīmējumus (H frāzes);
- drošības prasības apzīmējumus (P frāzes).

Bīstamības piktogramma un signālvārds	Bīstamības paskaidrojums
 Uzmanību / Briesmas	<ul style="list-style-type: none"> • Uzliesmojoši šķidrums (1.; 2. un 3. kategorija)
 Briesmas	<ul style="list-style-type: none"> • Akūti toksisks (norijot, ieelpojot, vai uz ādas) (1.; 2. un 3. kategorija)
 Briesmas	<ul style="list-style-type: none"> • Kodīgs uz metāliem • Kodīgs uz ādas, izraisa nopietnus bojājumus acīs (1. kategorija)

Bīstamības piktogramma un signālvārds	Bīstamības paskaidrojums
 Briesmas / Uzmanību	<ul style="list-style-type: none"> • Sensibilizējošs ieelpojot (1. kategorija) • Mutagēns (1. un 2. kategorija) • Kancerogēns (1. un 2. kategorija) • Reproductīvai sistēmai toksisks (1. un 2. kategorija) • Toksiska ietekme uz īpašu mērķorgānu (1. un 2. kategorija) • Aspirācijas bīstamība (1. un 2. kategorija)
 Uzmanību	<ul style="list-style-type: none"> • Akūtā toksicitāte (norijot, ieelpojot, vai uz ādas) (4. kategorija) • Ādas un acu kairinājums (2. kategorija) • Ādas sensibilizācija (1. kategorija) • Toksiska ietekme uz īpašu mērķorgānu <ul style="list-style-type: none"> - Elpceļu kairinājums - Narkotiska iedarbība
 Uzmanību	<ul style="list-style-type: none"> • Bīstams videi (akūti, ilgtermiņā)

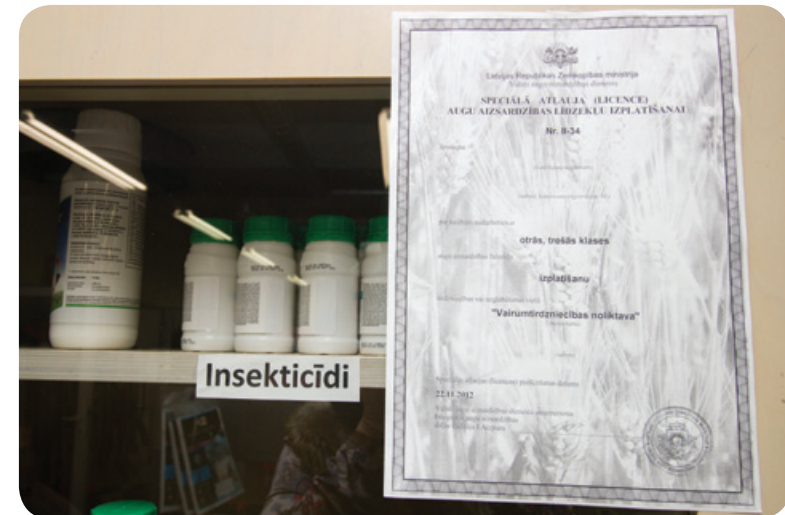
III. Informācija komersantam, kurš vēlas uzsākt AAL izplatīšanu

Lai pasargātu ādu no iespējamās AAL ietekmes, nepieciešams lietot atbilstošus individuālās aizsardzības līdzekļus – aizsargcimdus un aizsargtērpu. Izvēloties aizsargcimdus, svarīgi atcerēties, ka darbam ar AAL jālieto nitrila gumijas cimdi, uz kuriem ir norāde “Ķīmiskā kolba” un EN – 374 – aizsargā pret mikroorganismiem un ķīmiskām vielām.

Aizsargcimdiem jābūt marķētiem ar:

1. AAL drīkst laist tirgū AAL izplatītāji - komersanti, kuri saņēmuši VAAD izdotu licenci

VAAD AAL izplatīšanai izsniedz beztermiņa licenci:

- pirmās, otrās un trešās reģistrācijas klases AAL izplatīšanai;
- trešās reģistrācijas klases AAL izplatīšanai.

(MK682/2.p.)

Valsts nodeva par licences saņemšanu:

- pirmās, otrās un trešās reģistrācijas klases AAL izplatīšanai – 142,29 eiro apmērā;
- trešās reģistrācijas klases AAL izplatīšanai – 71,14 eiro apmērā;
- par licences pārreģistrāciju – 7,11 eiro apmērā.

(MK682/21.p.)

Ja komersantam ir vairākas izplatīšanas vietas, kurās tiek izplatīti AAL, tad licence nepieciešama katrai izplatīšanas (tirdzniecības vai uzglabāšanas) vietai.

(MK682/3.p.)

Licenci vai tās kopiju komersants tirdzniecības un uzglabāšanas vietā novieto pircējam redzamā vietā. Pēc pircēja pieprasījuma komersants nodrošina speciālās atļaujas (licences) oriģināla vai elektroniskā dokumenta ar drošu elektronisko parakstu un laika zīmogu uzrādīšanu.

(MK682/4.p.)

2. Darbības, lai saņemtu vai pārreģistrētu licenci

Lai komersants saņemtu licenci:

- iemaksā valsts nodevu valsts pamatbudžetā – valsts kasē;
- iesniedz VAAD iesniegumu par licences saņemšanu vai pārreģistrēšanu.

(MK682/6.p.)

VAAD:

- pārbauda izplatīšanas (tirdzniecības vai uzglabāšanas) vietas atbilstību normatīvo aktu prasībām;
- pamatojoties uz iesniegumu un pārbaudes rezultātiem mēneša laikā pēc komersanta iesnieguma saņemšanas, pieņem lēmumu izsniegt licenci, ja:
 - samaksāta valsts nodeva;
 - izplatīšanas vieta atbilst normatīvo aktu prasībām;

- pārreģistrē licenci, izsniedzot to ar iepriekšējo reģistrācijas numuru, ja mainās:
 - speciālajā atļaujā (licencē) norādītā informācija;
 - izplatīšanas (tirdzniecības vai uzglabāšanas) vietai izsniegtās licences veids.

(MK682/9.p.; MK682/14.p.)

Ja komersants iesniegumā norādījis, ka vēlas mainīt licences veidu, tad VAAD, pirms veic izmaiņas licencē, pārbauda prasības, kas netika pārbaudītas, izsniedzot pirmreizējo licenci.

(MK682/16.p.)

3. Licences anulēšana

Licenci anulē, ja:

- komersants iesniedz iesniegumu par AAL izplatīšanas izbeigšanu konkrētā izplatīšanas (tirdzniecības vai uzglabāšanas) vietā;
- tiek konstatēts, ka komersants sniedzis nepatiesas ziņas licences saņemšanai;
- tiek konstatēts, ka komersants izslēgts no Latvijas Republikas Uzņēmumu reģistra.

(MK682/19.p.)

VAAD lēmumu par licences anulēšanu pieņem 15 dienu laikā no iepriekš minēto apstākļu iestāšanās brīža un trīs dienu laikā pēc tā pieņemšanas nosūta lēmumu komersantam.

(MK682/20.p.)

IV. Augu aizsardzības jomas apmācības

1. Prasības licencētas AAL izplatīšanas vietas personālam

Licences īpašnieks nodrošina, ka viņa tirdzniecības vai uzglabāšanas vietu pārrauga apmācīts darbinieks ar kādu no **šādām** apliecībām (turpmāk – darbinieks):

- AAL pārdevēja apliecība;
- Profesionālā AAL lietotāja apliecība darbībām ar otrās reģistrācijas klases AAL;
- Augu aizsardzības konsultanta apliecība.

(MK949/12.5.ap.)

Darbinieks pircējam, kurš iegādājas trešās reģistrācijas klases AAL un nav profesionālais AAL lietotājs, skaidro augu aizsardzību reglamentējošo normatīvo aktu prasības un konkrētā AAL **marķējumā iekļauto informāciju par:**

- iespējamo AAL radīto risku cilvēku veselībai un videi, īpaši par tā bīstamību un kaitīgu iedarbību;
- AAL lietošanas un uzglabāšanas prasībām un drošu izlieto AAL iepakojumu utilizēšanu;
- citām kaitīgo organismu ierobežošanas iespējām ar mazu risku;
- citiem pircēju interesējošiem jautājumiem.

Ja pircējs ir profesionālais AAL lietotājs, darbinieks šo informāciju skaidro pēc pircēja pieprasījuma.

(MK949/53.p.; 54.p.)

2. AAL pārdevēja, profesionālā AAL lietotāja un augu aizsardzības konsultanta apmācība

Kopš 2013. gada 1. jūnija, VAAD AAL pārdevēju, profesionālo AAL lietotāju un augu aizsardzības konsultantu apliecības izsniedz saskaņā ar Ministru kabineta 2013. gada 19. marta noteikumiem Nr.147 „Noteikumi par profesionālo augu aizsardzības līdzekļu lietotāju, augu aizsardzības līdzekļu lietošanu, augu aizsardzības līdzekļu pārdevēju un augu aizsardzības konsultantu apmācību un apliecību izsniegšanas kārtību”.

aizsardzības līdzekļu lietošanas operatoru, augu aizsardzības līdzekļu pārdevēju un augu aizsardzības konsultantu apmācību un apliecību izsniegšanas kārtību”.

Lai iegūtu kādu no iepriekš minētajām apliecībām:

- personai ir jāapgūst atbilstošs apmācību kurss* pie apmācību veicēja, kuram VAAD ir izsniedzis atļauju veikt apmācības (Apmācību veicēju saraksts atrodams VAAD mājaslapā: vaad.gov.lv → Pakalpojumi → Apmācības augu aizsardzības jomā);
- jānokārto zināšanu pārbaudījuma tests;
- Ja personai ir augstākā vai vidējā profesionālā izglītība lauksaimniecībā, tā AAL pārdevēja apliecību vai profesionālā AAL lietotāja apliecību darbībām ar otrās reģistrācijas klases AAL var saņemt, sekmīgi nokārtojot zināšanu pārbaudījuma testu bez apmācību kursu noklausīšanās;
- Augu aizsardzības konsultanta apliecību bez apmācību kursa noklausīšanās var saņemt, ja personai ir augstākā izglītība lauksaimniecībā un tiek sekmīgi nokārtots zināšanu pārbaudījuma tests.

Visas iepriekš minētās apliecības ir derīgas piecus gadus no tās izsniegšanas brīža.

Aktuālo informāciju par apmācību veicējiem un plānotajām apmācībām var atrast VAAD mājaslapā:

- vaad.gov.lv → Pakalpojumi → Apmācības augu aizsardzības jomā
- vaad.gov.lv → Augu aizsardzības apmācību KALENDĀRS

* Apmācību programmu tēmas un apmācību kursa ilgums ir apstiprināti ar Ministru kabineta 2013. gada 19. marta noteikumiem Nr.147 „Noteikumi par profesionālo augu aizsardzības līdzekļu lietotāju, augu aizsardzības līdzekļu lietošanas operatoru, augu aizsardzības līdzekļu pārdevēju un augu aizsardzības konsultantu apmācību un apliecību izsniegšanas kārtību”.

V. Prasības, kuras jāievēro AAL ievēdējam un izplatītājam

1. Prasības AAL ievēdējam

Latvijas Republikas
Zemkopības ministrijas
Valsts augu aizsardzības dienests

Profesionālā augu aizsardzības līdzekļu
lietotāja apliecība, darbībā ar 2.
reģistrācijas klases augu aizsardzības
līdzekļiem

Nr.: 1234-2018

Vārds Uzvārds
personas kods
dzīvesvietas adrese

otra puse

Latvijas Republikas
Zemkopības ministrijas
Valsts augu aizsardzības dienests

Augu aizsardzības konsultanta apliecība

Nr.: 1234-2018

Vārds Uzvārds
personas kods
dzīvesvietas adrese

otra puse

Latvijas Republikas
Zemkopības ministrijas
Valsts augu aizsardzības dienests

Augu aizsardzības līdzekļu pārdevēja apliecība

Nr.: 1234-2018

Vārds Uzvārds
personas kods
dzīvesvietas adrese

Pārbaudījums nokārtots 01.01.2018.
Apliecība izsniegta 01.01.2018.
Apliecība derīga līdz 01.01.2023.

Apliecību izsniedza _____
(vārds, uzvārds, paraksts)

Licences īpašnieks, kas AAL ievēdis Latvijā:

- nodrošina, lai katrai ievēstajai AAL partijai būtu kvalitāti apliecinošs dokuments;
- sepiņu darba dienu laikā pēc AAL ievēšanas Latvijā iesniedz VAAD AAL ražotāja izsniegtu AAL kvalitāti apliecināšu dokumentu;
- glabā AAL kvalitāti apliecināšus dokumentus vismaz piecus gadus;
- citam komersantam (licences īpašniekam) pēc tā pieprasījuma nekavējoties nodod AAL kvalitāti apliecināšu dokumenta kopiju.

(MK949/4.p.; MK949/12.1.ap.; MK949/12.4.ap.; MK949/13.p.)

Licences īpašnieks pirms ievēstā AAL tālākas izplatīšanas pārbauda, vai AAL marķējumā nav būtisku neatbilstību.

(MK949/12.6.ap.)

AAL marķējumu par būtiski neatbilstošu uzskata, ja:

- marķējuma teksts nav latviešu valodā;
- norādītās darbīgās vielas nav reģistrētas Latvijas AAL reģistrā;
- norādīts Latvijā neregistrēts AAL lietojums.

(MK949/5.p.)

Licences īpašnieks, kas Latvijā ievēdis AAL partiju, kurai ir būtiski neatbilstošs marķējums:

- atsauc to no izplatīšanas;
- divu mēnešu laikā pēc neatbilstošā marķējuma konstatēšanas to izved no Latvijas vai nodod apsaimniekošanai saskaņā ar normatīvajiem aktiem par atkritumu apsaimniekošanu;

- iesniedz VAAD apliecinājumu par AAL partijas izvešanu no Latvijas vai nodošanu apsaimniekošanai saskaņā ar minētajiem normatīvajiem aktiem.

(MK949/16.p.)

Lai atsauktu no izplatīšanas AAL partiju ar neatbilstošu marķējumu vai partiju, kuras izplatīšanu VAAD aizliedzis, licences īpašnieks, kurš ievēdis šādu partiju, nosūta paziņojumu citiem licences īpašniekiem, kam konkrētā AAL partija ir izplatīta, paziņojumā norādot:

- AAL nosaukumu, reģistrācijas numuru Latvijas AAL reģistrā, iepakojuma lielumu, partijas numuru;
- izplatīšanas aizlieguma iemeslu;
- tirdzniecības vai uzglabāšanas vietu, kurā AAL atdodams, tās darba laiku un atbildīgā darbinieka tālruna numuru.

(MK949/20.p.)

Ja AAL marķējumā konstatē neatbilstību, kura nav būtiska, tad licences īpašnieks 24 stundu laikā par neatbilstošo marķējumu:

- informē VAAD un AAL reģistrācijas apliecības īpašnieka pārstāvi;
- iesniedz VAAD iesniegumu par iespējamo neatbilstības novēršanas veidu.

(MK949/12.7.ap.)

AAL partiju, kurai konstatēts neatbilstošs marķējums, atļauts izplatīt ar labotu marķējumu, ja neatbilstība nav būtiska un VAAD pieņēmis lēmumu par atļauju labot AAL marķējumu.

(MK949/17.p.)

Licences īpašnieks:

- VAAD lēmuma kopiju par marķējuma labošanu glabā katrā AAL tirdzniecības vietā;

- nodrošina AAL marķējuma izlabošanu septiņu darba dienu laikā pēc VAAD lēmuma saņemšanas.

(MK949/18.p.)

2. Vispārīgās prasības un pienākumi AAL izplatītājam

Licences īpašnieks tirdzniecības vietā katram AAL nodrošina drošības datu lapu, kurai jābūt saskaņā ar normatīvajiem aktiem par kārtību, kādā aizpildāmas un nosūtāmas ķīmisko vielu un ķīmisko produktu drošības datu lapas.

(MK949/12.2.ap.)

Ja tirdzniecības vietā tiek izplatīts AAL, kuram VAAD ir pieņēmis lēmumu par izmaiņām AAL reģistrācijas vai izplatīšanas nosacījumos, tad licences īpašnieks nodrošina, ka tirdzniecības vietā ir attiecīgais VAAD lēmums (kopija). Lēmuma kopiju izsniedz personai, kura pērk šo AAL, ja tas paredzēts VAAD lēmumā.

(MK949/12.8.ap.)

Licences īpašnieks AAL kvalitāti apliecinošus dokumentus, kā arī citus ar AAL apriņķī saistītos dokumentus glabā vismaz piecus gadus.

(MK949/12.4.ap.)

Licences īpašnieks katru gadu līdz 1. aprīlim, izmantojot LAD EPS, elektroniski iesniedz informāciju VAAD par iepriekšējā kalendāra gadā AAL lietotājiem realizētajiem AAL un to realizācijas apjomu.

(MK949/32.¹p.)

Neatkarīgi no komersanta licencēto AAL izplatīšanas vietu skaita, komersants iesniedz vienu kopīgu pārskatu.

Lai iesniegtu pārskatu, komersantam jāreģistrējas Lauku atbalsta dienesta klientu reģistrā. Detalizētāka informācija par dokumentu aizpildīšanas un iesniegšanas kārtību pieejama Lauku atbalsta dienesta mājaslapā: lad.gov.lv → E-PIETEIKSANAS SISTEMA.

LAD EPS e-pakalpojumā „Pārskats par izplatītajiem augu aizsardzības līdzekļiem” datus iespējams ievadīt gan manuāli, gan lielāku datu apjoma ievadei izmantot CSV faila ielādi.

Rokasgrāmata pieteikuma „Pārskats par izplatītajiem augu aizsardzības līdzekļiem” aizpildīšanai un iesniegšanai, izmantojot LAD EPS, pieejama interneta vietnē: https://eps.zm.gov.lv/public_documents/Rokasgramata_Parskats_AAL.pdf.

3. Aizliegumi AAL izplatītājam

AAL izplatītājam **aizliegts**:

- izplatīt AAL personām, kuras jaunākas par 18 gadiem;
- izplatīt pirmās un otrās reģistrācijas klases AAL personām, kurām nav:
 - speciālās atļaujas (licences) AAL izplatīšanai;
 - vai apliecības par tiesībām konsultēt par AAL lietošanu;
 - vai apliecības par tiesībām lietot AAL;
- izplatīt AAL:
 - bojātā iepakojumā;
 - bez marķējuma;
 - ja marķējums ir:
 - nesalasāms;
 - bojāts;
 - neatbilstošs;
 - labots (daļēji dzēsts, papildināts) bez VAAD lēmuma par atļauju labot AAL marķējumu;
- pārbērt vai pārliet AAL citā iepakojumā;
- izplatīt AAL, kam beidzies derīguma termiņš, ja vien VAAD nav pieņēmis lēmumu par atļaujas izsniegšanu šāda AAL izplatīšanai.

(MK949/14.p.)

Licences īpašnieks nodrošina AAL uzglabāšanu oriģinālā iepakojumā un to marķējumā norādītajos apstākļos, turklāt atsevišķi no citiem produktiem un vielām, kas var ietekmēt attiecīgā AAL īpašības.

(L/9.p.1.d.1p.)

1. Prasības AAL uzglabāšanas vietai (noliktavai)

AAL uzglabā speciāli iekārtotā uzglabāšanas vietā, ievērojot AAL ražotāja noteiktos uzglabāšanas apstākļus un temperatūras režīmu (pirms noliktavas izveidošanas komersantam jāpievērš uzmanība telpu apsildei, jānovērtē vai periodā, kad gaisa temperatūra noslīd zem 0° C, telpā tiek nodrošināts nepieciešamais temperatūras režīms attiecīgam AAL noteiktajam marķējumā).

(MK949/33.p.)

Par AAL uzglabāšanas vietām aizliegts izmantot:

- degvielas noliktavas;
- dzīvojamās vai administratīvās telpas;
- dzīvnieku novietnes;
- būves, kurām pastāv acīmredzams applūšanas risks;
- pagrabus, izņemot tos, kas ir būvēti virs zemes.

(MK949/35.p.)

Uzglabāšanas vietu iekārto atbilstoši šādām tehniskajām prasībām:

- ieklāj grīdu no ūdensnecaurīdīga materiāla vai betona;
- ierīko ventilāciju ar atbilstošu gaisa cirkulāciju;
- ierīko ūdensvadu vai speciālu ierīci roku mazgāšanai.

(MK949/43.p.)

Uzglabāšanas vietā (noliktavā) izvieto labi redzamus uzrakstus uz balta pamata ar vismaz 10 centimetru lieliem burtiem tumši sarkanā krāsā **“UZMANĪBU, PESTICĪDI”** un **“NESMĒKĒT, NEĒST, NEDZERT”**.

(MK949/45.p.)

Uzglabāšanas vietā (noliktavā) un/vai tirdzniecības zālē novieto labi redzamus norādījumus par pirmās medicīniskās palīdzības sniegšanu, tās personas uzvārdu (tuvākais medicīnas personāls), adresi un tālruna numuru, ar kuru var sazināties, ja noticis nelaimes gadījums vai avārija.

(MK949/49.p.)

Kontaktinformācija, uz kuru zvanīt, ja nepieciešama medicīniskā palīdzība – Valsts toksikoloģijas centrs (Hipokrāta iela 2, Rīga, Latvija, LV-1079, tālr. 67042468) (informācija aktuāla rokasgrāmatas izdošanas laikā).

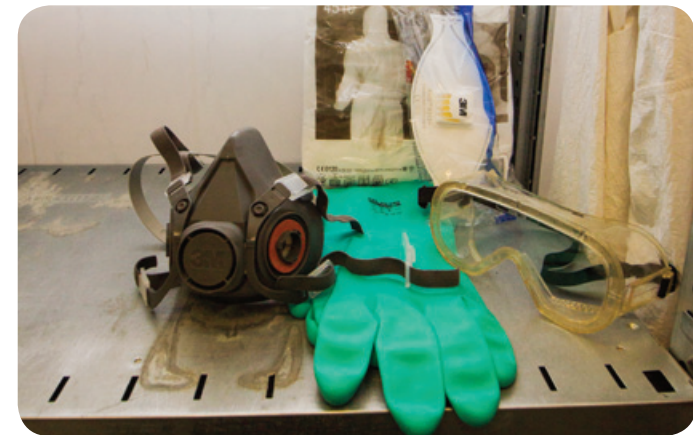
Ja vienā uzglabāšanas vietā (noliktavā) glabājas vairāku licenču īpašnieku AAL, tad to iekārto tā, lai varētu identificēt katru AAL izplatītāju un tam piederošos AAL.

(MK949/34.p.)

AAL uzglabāšanas vietā (noliktavā) licences īpašnieks nodrošina:

- individuālos aizsardzības līdzekļus (respiratoru, aizsargbrilles, aizsargapģērbus, cimdus);
- absorbējošu materiālu (piemēram, sausas zāģu skaidas, kūdru vai citu šķidrumu absorbējošu materiālu);
- atsevišķu inventāru (slotu, spaini, liekšķeri), kas nepieciešams glabšanas pasākumiem, ja AAL izbirst vai izlīst.

(MK949/48.p.)

Lai garantētu darba drošību, darbības ar pirmās un otrās reģistrācijas klases AAL uzglabāšanas vietā vienlaikus veic vismaz divas personas, kā arī uzglabāšanas vietā (noliktavā) nedrīkst atrasties nepiederošas personas

(MK949/36.p.; MK949/37.p.)

2. Prasības AAL uzglabāšanai

AAL glabā atsevišķi atbilstoši to lietošanas kategorijai (t.i. herbicīdi, fungicīdi un citas kategorijas AAL).

(MK949/33.¹p.)

Pirmās reģistrācijas klases AAL uzglabā slēgtā vēdināmā telpā atsevišķi no pārējiem AAL.

(MK949/39.p.)

AAL novieto plauktos (statīvos) vai uz paliktņiem tā, lai starp plauktu vai paliktņu rindām būtu vismaz vienu metru plata eja.

(MK949/41.p.)

Ja AAL:

- tiek novietoti plauktā (ar vai bez paliktņiem), krāvuma augstums vienā plauktā nedrīkst pārsniegt 2,5 metrus;
- tiek novietoti ar paliktņiem uz grīdas, krāvuma augstums uz viena paliktņa nedrīkst pārsniegt 1,6 metrus;
- tiek novietoti ar paliktņiem citu uz cita, kopējais krāvuma augstums nedrīkst pārsniegt 2,6 metrus.

(MK949/42.p.)

Atsevišķi no citiem AAL uzglabā tādus AAL, kuriem:

- beidzies derīguma termiņš;
- kvalitāte neatbilst reģistrācijas nosacījumiem;
- marķējums neatbilst normatīvo aktu prasībām;
- bojāts iepakojums.

Šo AAL uzglabāšanas vietā izvieto uzrakstu uz balta pamata ar vismaz 10 centimetru lieliem burtiem tumši sarkanā krāsā

“PĀRDOT AIZLIEGTS”.

(MK949/47.p.)

AAL, kuru iepakojums bojāts, atļauts likvidēt atbilstoši normatīvajiem aktiem par atkritumu apsaimniekošanu.

(MK949/47.p.)

Ja uzglabāšanas vietā (noliktavā) kopā ar AAL tiek glabātas citas preces, AAL norobežo no pārējām precēm vai izvieto tos skapjos, nodrošinot ventilāciju.

(MK949/40.p.)

Uzglabāšanas vietā aizliegts glabāt pārtikas produktus, lopbarību un medikamentus.

(MK949/38.p.)

VII. Uzskaites, kas jāveic AAL izplatītājam

Ja AAL tiek uzglabāti tirdzniecības vietā (tirdzniecības zālē), tad tirdzniecībai paredzētos AAL izvietojumā **slēgtā** skapī vai plauktā atsevišķi no citām precēm.

(MK949/27.p.)

Trešās reģistrācijas klases augu un dzīvnieku valsts izcelsmes AAL un mikrobioloģiskos AAL uzglabā bez iepriekš minētajiem ierobežojumiem.

(MK949/27.p.)

Licences īpašnieks veic uzskaiti par visiem saņemtajiem AAL, norādot:

- AAL nosaukumu;
- saņemšanas datumu;
- iepakojuma lielumu;
- daudzumu.

(MK949/29.1.ap.)

Licences īpašnieks veic uzskaiti par visiem AAL, kas atrodas noliktavā, norādot:

- AAL nosaukumu;
- daudzumu;
- iepakojuma lielumu;
- no noliktavas izsniegto AAL daudzumu;
- AAL atlikumu.

(MK949/29.2.ap.)

Licences īpašnieks veic uzskaiti par AAL, kam bojāts iepakojums, norādot:

- AAL nosaukumu;
- iepakojuma lielumu;
- daudzumu;
- bojājuma raksturu.

(MK949/29.4.ap.)

Licences īpašnieks veic uzskaiti par izplatītajiem pirmās un otrās reģistrācijas klases AAL, norādot:

- pircēja vārdu, uzvārdu vai nosaukumu;
- apliecības numuru:
 - par tiesībām lietot AAL;
 - par tiesībām konsultēt par AAL lietošanu;
- speciālās atļaujas (licences) numuru AAL izplatīšanai;
- pārdotā AAL nosaukumu;

VIII. Rīcība ar AAL, kam beidzies derīguma termiņš

- daudzumu;
- personas, kura iegādājusies AAL, parakstu, kas apliecina minēto ziņu patiesumu.

(MK949/31.p.; MK949/32.p.)

Uzskaiti licences īpašnieks var veikt elektroniski.

(MK949/30.p.)

Licences īpašniekam aizliegts izplatīt AAL, kuram beidzies derīguma termiņš. AAL izgatavošanas datums un derīguma termiņš norādīts uz AAL aizsargiepakojuma un uz iepakojuma vai tā marķējumā.

(MK949/14.5.ap.)

Ja izplatīšanas vietā ir AAL, kuriem beidzies derīguma termiņš, tad tos uzglabā atsevišķi no pārējiem AAL, vietā, kur ir uzraksts

“PĀRDOT AIZLIEGTS”.

(MK949/47.p.)

Licences īpašnieks veic uzskaiti par AAL, kam beidzies derīguma termiņš, norādot:

- AAL nosaukumu;
- daudzumu;
- iepakojuma lielumu;
- derīguma termiņa beigu datumu;
- parauga ņemšanas datumu (ja paraugs ir noņemts);
- datumu, kad VAAD pieņēmis lēmumu par atļauju izplatīt AAL kuram beidzies derīguma termiņš vai aizliegumu izplatīt.

(MK949/29.1.3.ap.)

Ja izplatīšanas vietā esošajam AAL beidzies derīguma termiņš, tad licences īpašniekam šādu AAL atļauts izplatīt tikai saņemot VAAD lēmumu par AAL atbilstību reģistrācijas nosacījumiem.

(MK949/14.5.ap.)

Lai licences īpašnieks saņemtu iepriekš minēto lēmumu un varētu pārliecināties par AAL atbilstību vai neatbilstību reģistrācijas nosacījumiem, attiecīgā AAL paraugs jāanalizē akreditētā laboratorijā.

(MK949/22.p.)

IX. VAAD kompetences par AAL uzraudzību un kontroli

Ja licences īpašnieks gatavojas analizēt AAL paraugu, tad vismaz piecas darba dienas pirms plāno ņemt paraugu, jāiesniedz VAAD "Iesniegums par parauga noņemšanu augu aizsardzības līdzeklim, kam beidzies derīguma termiņš".

(MK949/21.p.)

Pamatojoties uz licences īpašnieka iesniegumu, VAAD inspektors piedalās AAL parauga noņemšanā.

Lai iegūtu VAAD lēmumu par AAL atbilstību reģistrācijas nosacījumiem un tālāku rīcību ar konkrēto AAL, licences īpašnieks iesniedz iesniegumu brīvā formā, kuram pievieno:

- akreditētas laboratorijas analīžu rezultātus;
- VAAD AAL, kam beidzies derīguma termiņš, parauga ņemšanas akta kopiju.

(MK949/22.p.)

VAAD, pamatojoties uz saņemtajiem dokumentiem, 30 dienu laikā pieņem lēmumu par AAL izplatīšanas termiņa pagarināšanu uz vienu gadu no dienas, kad parakstīti AAL parauga analīžu rezultāti, ja saskaņā ar tiem AAL sastāvs joprojām atbilst reģistrētajam AAL sastāvam.

(MK949/23.p.)

Valsts uzraudzību augu aizsardzības jomā organizē un veic VAAD. Kontroles funkcijas augu aizsardzības jomā veic VAAD inspektori, kuri pārbauda augu aizsardzības jomas normatīvo aktu prasību ievērošanu.

Viens no VAAD uzdevumiem ir veikt AAL aprites uzraudzību un kontroli. Inspektoriem ir tiesības bez iepriekšēja brīdinājuma:

- apmeklēt personas, kuras darbojas augu aizsardzības jomā;
- pieprasīt un saņemt dokumentus un informāciju;
- **ņemt paraugus laboratoriskai izmeklēšanai.**

Kontrolējot AAL apriti, VAAD ņem paraugus no AAL, augsnes, augiem, augu produktiem, AAL sagatavotiem darba šķidrumiem un priekšmetiem, kas varētu būt nonākuši saskarē ar AAL.

VAAD inspektori var aizliegt AAL laišanu tirgū vai lietošanu, ja konstatēts, ka tie ir nekvalitatīvi vai neatbilst normatīvo aktu prasībām, bet, ja rodas šaubas par to kvalitāti, — apturēt šo līdzekļu laišanu tirgū vai lietošanu līdz galīgai kvalitātes noskaidrošanai.

AAL ievēšanu no valsts, kas nav Eiropas Savienības dalībvalsts, kontrolē Pārtikas un veterinārā dienesta Sanitārā robežinspekcija robežkontroles punktā vai muitas noliktavā (atkarībā no muitošanas vietas). Muitas procedūras var noformēt tikai pēc minētās kontroles.

X. Administratīvā atbildība

Par AAL izplatīšanas normatīvo aktu prasību neievērošanu vainīgās personas saucamas pie atbildības normatīvo aktu noteiktajā kārtībā.

Par nekvalitatīvu AAL izplatīšanu, kā rezultātā kultūraugu audzētājiem nodarīti zaudējumi vai radušies papildus izdevumi, vainīgās personas atbildīgas saskaņā ar Civillikumu.

Sodu par administratīvo pārkāpumu AAL izplatīšanas jomā uzliek saskaņā ar Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa **102.² pantu. Augu aizsardzības līdzekļu ieviešanas, izplatīšanas, glabāšanas un lietošanas prasību pārkāpšana.**

Par Latvijā neregistrētu AAL ieviešanu, izplatīšanu vai lietošanu – uzliek naudas sodu fiziskajām personām no septiņiem līdz 350,00 eiro, bet juridiskajām personām – no 50,00 līdz 700,00 eiro, konfiscējot neregistrētos AAL vai bez konfiskācijas.

Par AAL izplatīšanas, glabāšanas vai lietošanas prasību pārkāpšanu – uzliek naudas sodu fiziskajām personām no septiņiem līdz 350,00 eiro, bet juridiskajām personām - no 50,00 līdz 700,00 eiro, konfiscējot AAL vai bez konfiskācijas.

Par augstāk minētajiem pārkāpumiem, ja tie tiek izdarīti atkārtoti gada laikā pēc administratīvā soda uzlikšanas, - uzliek naudas sodu fiziskajām personām no 350,00 līdz 700,00 eiro, bet juridiskajām personām - no 700,00 līdz 4300,00 eiro, konfiscējot AAL vai bez konfiskācijas.

VAAD reģionālo nodaļu vadītāji un direktora vietnieks (galvenais inspektors), izskatot administratīvā pārkāpuma lietu, pārkāpējiem par administratīvā pārkāpuma izdarīšanu ir tiesīgs piemērot šādus soda veidus:

- naudas sods;
- mantas konfiskācija.

Iespēja atbrīvot no administratīvās atbildības maznozīmīga pārkāpuma gadījumā:

LAPK 21. pants nosaka – ja izdarītais administratīvais pārkāpums ir maznozīmīgs, VAAD var atbrīvot pārkāpēju no administratīvās atbildības aprobežojoties ar mutvārdu aizrādījumu.

Nepieciešamība izpildīt pienākumu, par kuru nepildīšanu uzlikts administratīvais sods:

LAPK 40. pants nosaka – administratīvā soda uzlikšana neatbrīvo personu, kura izdarījusi administratīvo pārkāpumu, no tā pienākumu izpildīšanas, par kura nepildīšanu uzlikts administratīvais sods.

1

Samaksā valsts nodevu

2

iesniegums VAAD

3

VAAD pārbauda:

Tirdzniecības zāli

Noliktavu zāli

4

VAAD 30 dienu laikā izsniedz licenci

- Licencēta tirdzniecības vieta
- Apmācīts darbinieks

VALSTS AUGU AIZSARDZĪBAS DIENESTA KONTAKTI:

AUGU AIZSARDZĪBAS DEPARTAMENTS

Departamenta direktors.....	67185478
Augu aizsardzības līdzekļu reģistrācijas daļa	67185481
Augu aizsardzības līdzekļu uzraudzības daļa	67550923

VALSTS AUGU AIZSARDZĪBAS DIENESTA REĢIONĀLĀS NODAĻAS

Rīgas reģionālā nodaļa	20219144
Vidzemes reģionālā nodaļa	26337989
Zemgales reģionālā nodaļa	29137472
Latgales reģionālā nodaļa	29262034
Kurzemes reģionālā nodaļa	26337064

Latvijā reģistrēto augu aizsardzības līdzekļu saraksts un to marķējumi pieejami VAAD mājaslapā www.vaad.gov.lv Reģistri un saraksti > Augu aizsardzība.

Lieto AAL atbildīgi!

Saudzē vidi, sevi, savus tuviniekus un kaimiņus!